

Van Evenementenadviseur GHOR Twente
Datum 17 januari 2017
Onderwerp Geneeskundige richtlijnen schaatstochten

Geneeskundige richtlijnen schaatstochten

Aanvullend op de voorwaarden uit het 'Standaardadvies Publieke gezondheid voor evenementen' en de 'Geneeskundige richtlijnen risicovol weer bij evenementen':

- Voor schaatstochten is berekend wat de maximale aanrijdtijd naar een 'zich niet kunnen bewegend slachtoffer, liggend op een koude ondergrond' is, zie de tekst onder het kopje 'Maximale aanrijdtijd naar slachtoffer'. Zo kan er een betere afweging gemaakt worden van het aantal en de verdeling van de geneeskundige hulpverleners.
 - Afhankelijk van de grootte van het schaatsevenement kunnen er verschillende niveaus van hulpverleners worden ingezet.
- Er dient 1 vaste eerstehulp post te zijn bij de finish. Verder herkenbare en verwarmde (verzorgings)posten verdeeld over de gehele route.
- Zorg voor voldoende reddingsdekens, dekens en zo mogelijk dekenverwarmers. Denk aan een brancardslee geschikt voor ijs en sneeuw.
 - Bij evenementen op meren/plassen: Quad, geschikt voor brancardslee met 'EHBO' getrainde bestuurder.
- EHBO-ers dienen te werken in koppels.
- EHBO-ers dienen slachtoffers met tekenen van onderkoeling of bevrozing te herkennen en hier actief de hulpverlening op in te schalen.
- Als een deel van de route niet meer gebruikt wordt, kunnen de EHBO-ers op een andere locatie ingezet worden.
- Zorg voor een goed verbindingsnetwerk tussen EHBO-ers onderling en de organisatie.
- Denk aan de (snelle) vindbaarheid van slachtoffers:
 - (EHBO-)patrouilles over tussenliggende gedeelten van de route om slachtoffers op te sporen.
 - Herkenningspunten duidelijk zichtbaar voor slachtoffers en bekend bij EHBO, de organisatie en eventueel hulpdiensten.
 - Overweeg het communiceren van het telefoonnummer van de EHBO-coördinator aan deelnemers en bezoekers (bijvoorbeeld door het op de stempelkaart te zetten).
Op de stempelkaart kunnen ook de locaties van de eerstehulp posten gezet worden.
- Denk aan een goede voorlichting van de deelnemers (en bezoekers). Zie de tekst onder het kopje 'Voorlichting aan deelnemers en bezoekers'.
- Het is belangrijk dat er strikte maatregelen zijn en gehandhaafd worden om te voorkomen dat deelnemers zich op gevaarlijke locaties kunnen bevinden.
- Zorg voor veegploegen die alle deelnemers aan het einde van het evenement van de route halen.

Memo

Maximale aanrijdtijd naar slachtoffer

De hulpverlening moet zo worden ingericht dat de EHBO-ers binnen een bepaalde tijd aanwezig kunnen zijn bij het slachtoffer. Maar binnen welke tijd dan? In de literatuur wordt uitgegaan van een persoon die staat en zich kan bewegen. Voor schaatsevenementen wordt uitgegaan van een 'zich niet kunnen bewegend slachtoffer, liggend op een koude ondergrond'. De getallen zijn hiernaar toe omgerekend. Voor temperatuur wordt de gevoelstemperatuur gebruikt. In de matrix zijn deze punten gecombineerd.

Gevoelstemperatuur	Bevriezings- en letselrisico	Maximale aanrijdtijd naar slachtoffer
< -15°C	Matig (> 1 uur)	30 min.
-15°C t/m -25°C	Groot (< 1 uur)	15 min.
> -25 °C*	Zeer groot (< 30 minuten)	7,5 min.

* Bij een gevoelstemperatuur > -25°C moet worden gedacht of het nog wel verantwoord is de tocht te kunnen verrijden!

De hulpverlening moet dus zo worden georganiseerd dat het mogelijk is om binnen de tijd die in de matrix staat, bij een slachtoffer te komen bij de gevoelstemperatuur die er op dat moment is.

Voorlichting aan deelnemers en bezoekers

Organisatoren dienen zo mogelijk vooraf, maar altijd ten tijde van het evenement bezoekers en deelnemers adequaat voor te lichten ter preventie van schade door de lage temperaturen. Dit kan in de vorm van borden/zuilen met tekst op toegangspunten of op de stempelkaart van deelnemers. De voorlichting dient in ieder geval tenminste de volgende adviezen te geven aan zowel bezoekers als deelnemers:

- Draag meerdere lagen kleding over elkaar.
- Bescherm extremiteiten (armen, handen, benen en voeten) en gezicht (oren en neus) voldoende.
- Bescherm de ogen d.m.v. een bril.
- Trek kleding buiten niet uit, dit met het oog op zweet verdamping en vervolgens sneller warmteverlies.
- Draag geen aerodynamische/dunne schaatspakken. Deze pakken zijn gemaakt om snelle (indoor) rondetijden neer te zetten, maar isoleren slechter dan meerdere lagen kleding. Het schaatspak kan wel worden gebruikt als onderlaag.
- Kinderen moeten begeleid worden door een volwassene en mogen niet zelfstandig het ijs op gaan.
- Neem altijd een legitimatiebewijs en mobiele telefoon mee.